

Per mail

Gemeente Arnhem
T.a.v. College van B&W en leden van de Gemeenteraad
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

Arnhem, 6 januari 2025

Betreft: overwegingen m.b.t. voorgenomen plaatsing Feestaardvarken in het Sonsbeekpark

Geacht College en gemeenteraadsleden,

In vervolg op onze brieven van 21 november 2022, 8 juli 2024 en het gesprek dat wij hadden met wethouder Bouwkamp op 30 oktober 2024, waarin wij onze ernstige bezwaren hebben geuit tegen het plan om het Feestaardvarken in het Sonsbeekpark te plaatsen, verzoeken wij u dringend om dit plan te herzien. Een zorgvuldige afweging op dit moment kan onnodige procedures, kosten en gezichtsverlies voorkomen.

Vriendelijk verzoeken wij u de volgende overwegingen in ogenschouw te nemen:

1. Bestuurlijke zorgvuldigheid

- De voorgenomen plaatsing gaat lijnrecht in tegen adviezen van erkende deskundigen, waaronder:
 - De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
 - Vijf vooraanstaande landschapsarchitecten
 - Het gemeentelijke Team Welstand en Monumenten
- Het negeren van deze adviezen ondermijnt het vertrouwen in zorgvuldige bestuurlijke besluitvorming
- De presentatie van een tienjarige plaatsing als 'tijdelijk' is misleidend en doet geen recht aan de impact op het park
- Een periode van tien jaar kan bezwaarlijk als tijdelijk worden gezien en vraagt om dezelfde zorgvuldige afweging als een permanente plaatsing
- De gemeente Arnhem - en in het bijzonder GroenLinks, de partij van wethouder Bouwkamp – maakt zich sterk voor burgerparticipatie en burgerberaden. De tot nu toe gevolgde procedure in deze kwestie druist hier dwars tegenin

2. Juridische aspecten

- Het auteursrecht van de kunstenaar beschermt de artistieke integriteit van het werk, maar geeft natuurlijk niet automatisch vetorecht over elke mogelijke locatie
- Bij de locatiekeuze spelen ook zwaarwegende publieke belangen mee, zoals de bescherming van een rijksmonument
- Doorzetten van de huidige plannen zal onherroepelijk leiden tot een langdurig juridisch proces
- De gemeente heeft een eigen verantwoordelijkheid om een zorgvuldige belangenafweging te maken

3. Maatschappelijk draagvlak

- Er is geen draagvlak bij direct betrokkenen, zoals:
 - De Stichting Vrienden van Sonsbeek (73% van de leden tegen)
 - De omwonenden van het park
 - De schouwgroep parken Sonsbeek, Zypendaal en Gulden Bodem

- Het participatieproces is onvolledig geweest en signalen uit de samenleving zijn genegeerd
4. Financiële aspecten
 - De te verwachten juridische procedures zullen minimaal €150.000 tot €200.000 kosten
 - De kosten om deze locatie (met een zeer kwetsbare ondergrond) 'geschikt' te maken zullen enorm zijn
 - Deze uitgaven zijn volstrekt vermijdbaar door te kiezen voor een locatie met draagvlak
 - Er is derhalve sprake van onnodige verspilling van gemeenschapsgeld in economisch uitdagende tijden
 5. Monumentale waarden
 - De plaatsing conflicteert met de status van Park Sonsbeek als rijksmonument
 - Er is sprake van inconsistent beleid: waar burgers strenge restricties ervaren bij monumenten, wordt nu een grootschalige ingreep doorgedrukt
 - De plaatsing gaat in tegen het recent vastgestelde ontwikkelingsplan voor het park
 6. Toekomstige besluitvorming
 - Het negeren van deskundig advies en monumentale waarden schept een onwenselijk precedent
 - Het vertrouwen in gemeentelijke procedures rond monumentenzorg komt onder druk te staan
 - De geloofwaardigheid van toekomstige besluitvorming rond monumenten wordt ondermijnd
 7. Alternatieve mogelijkheden
 - Park Presikhaaf biedt zich aan als concrete, positieve alternatieve locatie
 - Deze locatie beschikt over uitstekende faciliteiten en kent breed draagvlak in de wijk
 - Plaatsing hier zou bijdragen aan een evenwichtige spreiding van kunst over de stad
 8. Gemeentelijke prioriteiten
 - De inzet van substantiële middelen voor een controversieel plan is moeilijk te rechtvaardigen
 - Er zijn urgentere maatschappelijke vraagstukken die deze middelen en ambtelijke capaciteit verdienen
 - Het doorzetten van dit plan ondermijnt het maatschappelijk draagvlak voor gemeentelijk beleid
 9. Procesverloop
 - De huidige plannen leiden onvermijdelijk tot maximaal bezwaar van betrokkenen
 - Dit resulteert in een meerjarig juridisch traject
 - Gedurende deze periode blijft het kunstwerk ontoegankelijk voor het publiek

Deze overwegingen zijn bedoeld als dringend advies voor heroverweging van de voorgenomen plaatsing. Een koerswijziging nu kan een langdurig, kostbaar en polariserend proces voorkomen.

Een van de omwonenden heeft onlangs via de Gelderlander een ingezonden brief gestuurd met de volgende treffende tekst: *'Het Feestaardvarken was ooit een van de meest geliefde kunstwerken van Arnhem, een plek waar kinderen speelden en mensen elkaar ontmoetten. Die verbindende rol kan het opnieuw vervullen, mits het een eerlijke kans krijgt op een plek waar het welkom is. Door nu pas op de plaats te maken en te kiezen voor een locatie met breed draagvlak, kan het Feestaardvarken weer worden wat het moet zijn: een vrolijk en toegankelijk kunstwerk waar heel Arnhem trots op kan zijn'.*

Wij zijn uiteraard beschikbaar voor een nadere toelichting op deze overwegingen.

Met vriendelijke groet, mede namens een groot aantal betrokken omwonenden en buurtbewoners,